

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г. С. СКОВОРОДИ
Факультет іноземної філології

Сучасні філологічні і методичні студії: проблематика і перспективи

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції
для науковців, викладачів, учителів, здобувачів
вищої освіти

18 травня 2022 року

Скарбек Ольга Тема еміграції у романі Марії Гагарін «Blonds Étaient Les Blés D'Ukraine»....	129
Старостенко Тетяна Zoo poetics and Its Terrains.....	132
Черкашин Сергій Трагіфарсова стилістика «Данцизька трилогія» Ґ. Ґраса як відображення індивідуального стилю автора.....	134
Чернишова Світлана Топос зустрічі у романі Діни Найері «Притулок».....	136
СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ.....	139
Raskevičienė Sigita, Mockienė Liudmila Corpus Analysis in Foreign Language Philology Studies.....	139
Белова Марина, Ажніна Лілія Дієслівна транспозиція як основа англомовної граматичної метафори.....	141
Бережна Маргарита The Character's Journey: Psycholinguistic Image.....	144
Борисов Володимир Специфіка термінологічної системи освіти як соціального коду.....	146
Григорова Надія Лінгвістичний аспект сучасних епістемних культур у німецькомовному дискурсі.....	148
Жарковська Інна Phone-in Radio Programmes. Are They Still Worth Studying?.....	150
Зосімова Оксана Структурні особливості британської ергонімії кондитерської галузі.....	153
Коляда Аліна, Тучина Наталія Models of Polymodal Transfers of Synaesthetic Metaphors in Contemporary English Poetry (on the Material of Seamus Heaney's Poetry).....	156
Корнільєва Лілія Феномен прізвиська монарха як лінгво-культурологічна категорія.....	159

In conclusion, we consider our article could help in terms of studying synaesthetic metaphors as well as studying the language used by Seamus Heaney in his poems. However, it cannot be viewed as exhaustive. Seamus Heaney is an interesting poet known around the world and the way he uses metaphors in his works demonstrates it. His use of language is rather peculiar, therefore to fully analyze the synaesthetic metaphors employed by Seamus Heaney, one must analyze another set of examples with different source and target domains. This creates a field for further research.

References

- Арутюнова, Н.Д. (1979). Языковая метафора (синтаксис и лексика). *Лингвистика и поэтика*. Москва, 147–149.
- Gibbs, R. (1994). *The Poetics of Mind: Figurative Thought, Language, and Understanding*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Heaney, S. (2005). *Poems*. Universe.
- Shen, Y., Cohen, M. (1988). How come silence is sweet but sweetness is not silent: a cognitive account for directionality in Poetic synaesthesia. *Language and Literature*. Vol. 7(2), 123–140.
- Ullmann, S. (1964). *Language and style*. Oxford: Basil Blackwell.
- Ullmann, S. (1957). *The principles of Semantics*. Oxford: Oxford Blackwell.

ФЕНОМЕН ПРИЗВИСЬКА МОНАРХА ЯК ЛІНГВО-КУЛЬТУРОЛОГІЧНА КАТЕГОРІЯ

Лілія Корнільєва

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди,
Україна

У 50-ті роки ХХ століття з'явилася філософська теорія Е. Канторовича про те, що будь-який король поєднує в собі два тіла, а саме: природне тіло і політичне тіло. Вона набула великої популярності серед істориків та філософів і, що буває дуже рідко, була схвалена науковою спільнотою різних країн одноставно. Згідно теорії Е. Канторовича природне тіло монарха смертне і схильне як до земних пристрастей, так і до немочі. Політичне тіло короля – тіло, яке не можна відчувати фізично, – інкорпорує в собі інструменти влади і владні інститути, та створене для управління народом і громадським добробутом. Це тіло зовсім позбавлене дитинства і старості, природних дефектів і нездужань, яким підвладне природне тіло, а тому воно завжди переживає тлінну плоть (Kantorowicz 1997, p. 7).

М. Фуко підтримував філософську теорію Е. Канторовича і наголошував на тому, що монархія повинна залишитися, навіть коли монарха більше немає; тіло короля, яке скріплює всі ці відносини суверенності, не повинно зникнути зі смертю індивідуума X або Y. (Foucault 2006, p. 45). Саме завдяки тому, що політика, реформи, що проводяться королем, його урядовцями назавжди залишаються в історії і пам'яті народу, король нібито ніколи не вмирає. Іноді

політичне тіло короля успадковується його наступником і стає нерозривно пов'язаним вже з іншим фізичним тілом.

Таким чином, два тіла короля складають єдине ціле, кожне з яких повністю інкорпорується в інше. Однак, за твердженням Е. Канторовича, не може виникнути жодних сумнівів щодо переваги політичного тіла над природним. Політичне тіло грандіозніше, ніж природне тіло, в ньому перебувають сили, які певною мірою зменшують або навіть усувають недосконалості слабкої людської природи (Kantorowicz 1997, p. 7).

Прізвиська монархів та монарших осіб, що історично закріпилися і витримали випробування часом, є органічними конститuentами політичного тіла короля. Едуард Сповідник (*Edward the Confessor*), єдиний англійський монарх, якого було канонізовано, отримав таке прозвання завдяки своїй набожності та сповідуванню ідей християнства упродовж всього життя. Річарда I за його мужність традиційно пам'ятають як Річарда Левове Серце. Доньку Генріха VIII і Катерини Арагонської, королеву Марію I нарекли Кровавою Мері (*Bloody Mary*) за її системні та жорстокі переслідування протестантів, і це прізвисько теж добре вкорінилося. Славетну Єлизавету I запам'ятали як Цнотливу Королеву (*The Virgin Queen*) та Глоріану (*Gloriana*) від "glory" – «слава». Прізвисько Цнотлива Королева зумовлено тим, що Єлизавета I не вважала за можливе укласти шлюб з іноземним монархом аби території Англії не анексували до іншої європейської держави. Разом із тим, одружитися з англійським аристократом вона теж не могла, адже була значно вище за соціальним положенням. Це б означало морганатичний шлюб. Тому, маючи численні амурні зв'язки упродовж життя, Єлизавета I залишилася у пам'яті народу як Цнотлива Королева.

Будь-який монарх зазвичай мав декілька прізвиськ, однак в історії залишилося лише основне. Наприклад, серед багатьох прізвиськ королеви Вікторії найпопулярнішим залишилося Бабуся Європи. Крім того, прізвисько короля чи королівської особи не завжди було максимально об'єктивним. Наприклад, король Іоанн в історії Англії був вкрай непопулярним монархом. Показовими у цьому контексті є слова Ч. Діккенса, який в «Історії Англії для дітей» зазначав: *I doubt whether the crown could possibly have been put upon the head of a meaner coward or a more detestable villain if England had been searched from end to end to find him out* (Dickens 1883, p. 96).

При цьому король Іоанн отримав прізвисько Безземельний (*John the Landless*), що відображувало результат його правління. Різні наративи тих часів говорять про те, що король Іоанн здобув непопулярність серед трьох основних верств суспільства, а саме: буржуазії, аристократії й духовенства, а потім не зміг втримати володіння англійської аристократії у Франції, на які зазіхнув король сусідньої держави.

Король Англії Генріх VIII отримав у сучасників прізвиська Синя Борода та Мідний Ніс. Генріх VIII дуже швидко витратив величезну суму грошей, яку лишив по собі його батько. Відчуваючи наслідки фінансової скрути, він вирішив випустити замість срібних монет мідні, що були покриті тонким

шаром срібла. Коли монети стирались, ставало очевидним, що зроблені вони з червоної міді. На звороті монет, як і зараз в сучасній Британії, був портрет монарха. Зважаючи на те, що ніс монарха на монеті був досить рельєфним, шар срібла з нього стирався досить швидко. Так з'являвся портрет монарха з червоним, «мідним» носом. Тобто ані скандальне одруження Генріха VIII з дружиною його померлого брата Катериною Арагонською, ані розлучення з нею, ані шалені витрати на утримання двору, ані відхід від католицької церкви і влади Понтифіка з послідуною болісною Реформацією, ані страти дружин не дали поштовх до появи прізвиська більш влучного і довготривалого, ніж Король Мідний Ніс.

Майбутні спадкоємці престолу також часто отримували красномовні назвиська. Наприклад, для Принцеси Шарлотти Вельської народ вигадав метафору «дерево надії» (*tree of hope*), а також «пуп'янок надії» (*bud of hope*), сподіваючись, що вона, красива, молода і дуже популярна королівська особа, якомога скоріше зійде на престол. Надіям англійців не судилося справдитися, адже Принцеса Шарлотта померла молодою. Чорний колір обладунків зумовив назву Чорний Принц, яка закріпилася за старшим сином англійського короля Едуарда III, який мав прізвиська Батько Англії та Король Морів. Чорний Принц також був відомий як «квітка лицарства», адже в рідній Англії він став уособленням хороброго та благородного лицаря. Брат Чорного Принца, Джон Гонт (*John of Gaunt*), отримав своє прізвисько за місцем народження, адже він народився в Генті. Назва цього топоніму була дещо змінена в англійському варіанті вимови.

Королева Єлизавета II попри декілька прізвищ, які використовувалися у родинному колі (*Lilibet, Sausage, Cabbage, Garry, Gan-Gan, etc.*), не має якогось усталеного одного, яке б використовувалося широким загалом у теперішній час. Вважається, що її могли б називати *Elizabeth the Silent* або *Elizabeth the Dutiful*. Перше, Єлизавета Мовчазна, пояснюється тим, що за найдовший термін правління в історії Великої Британії королева не дала жодного інтерв'ю. Крім того, усе своє життя вона сповідувала принцип "*Never complain, never explain*" (Ніколи не жалійся і нічого не пояснюй). Єлизавета, що завжди пам'ятає про свої королівські обов'язки, все своє життя вважала їх пріоритетними по відношенню до особистих справ і власного комфорту. Про це говорить ще один її відомий принцип: "*Duty's first, self is second*".

Список використаних джерел

- Foucault, M. (2006). *Psychiatric Power: Lectures at the Collège de France, 1973-1974*. New York : Palgrave Macmillan.
- Dickens, C. (1883). *A Child's History of England and Miscellaneous Pieces*. New-York : John B Alden.
- Kantorowicz, E. (1997). *The King's Two Bodies: A Study in Medieval Political Theology*. Princeton, NJ : Princeton University Press.